

Hội chứng Sốc Độc tố Toxic Shock Syndrome

Hội chứng Sốc Độc tố là Gì?

Hội chứng sốc độc tố (toxic shock syndrome - TSS) là một bệnh hiếm gặp nhưng nghiêm trọng, thường có thể đe dọa đến tính mạng. TSS hình thành đột ngột sau khi một số loại vi khuẩn nhất định xâm nhập vào máu và tạo ra độc tố (chất độc). Bệnh này có thể nhanh chóng ảnh hưởng đến một số cơ quan khác nhau bao gồm gan, phổi và thận của bạn. Vì TSS hình thành nhanh chóng nên cần sự trợ giúp y tế khẩn cấp càng sớm càng tốt.

Mặc dù TSS có liên quan đến việc sử dụng băng vệ sinh dạng que (tampon) và cốc nguyệt san của những người có kinh nguyệt, nhưng bệnh có thể xảy ra ở bất kỳ người nào. Chỉ một nửa số trường hợp TSS có liên quan đến kinh nguyệt.

Nếu bạn cho rằng mình bị TSS, hãy gọi số **9-1-1** hoặc đến phòng cấp cứu gần nhất ngay lập tức.

Điều gì gây ra TSS?

TSS do độc tố tạo ra bởi một số loại vi khuẩn nhất định gây ra. Hai vi khuẩn tạo ra độc tố có thể gây ra TSS là:

- *Staphylococcus aureus* (AS) (thường được gọi là khuẩn tụ cầu)
- *Khuẩn cầu chuỗi* Nhóm A (GAS)

Để biết thêm thông tin về *Khuẩn cầu chuỗi* nhóm A, hãy xem [HealthLinkBC File #106 Các Bệnh Nhiễm trùng do Khuẩn cầu chuỗi Nhóm A](#).

Staphylococcus aureus được tìm thấy trong mũi hoặc trên da của lên tới 30 phần trăm số người. Chúng cũng được tìm thấy trong âm đạo của khoảng 10 đến 20 phần trăm phụ nữ. Những vi

khuẩn này thường không gây hại, và chỉ gây nhiễm trùng nhẹ ở mũi, họng hoặc da.

Trong một số trường hợp, nhiễm trùng SA có thể dẫn đến TSS. SA tạo ra một số độc tố và khi độc tố xâm nhập vào dòng máu, bạn có thể có một phản ứng nghiêm trọng gây ra TSS. Các độc tố có thể xâm nhập vào dòng máu của bạn qua vết thương trên da, bao gồm cả vết thương phẫu thuật. TSS cũng có thể xảy ra ở những người có kinh nguyệt sử dụng băng vệ sinh dạng que hoặc cốc nguyệt san. Tuy nhiên, hầu hết mọi người không bị ảnh hưởng bởi các độc tố vì họ đã phát triển các kháng thể để chống lại các độc tố đó.

Các triệu chứng của TSS là gì?

Các triệu chứng của TSS bao gồm các triệu chứng giống cảm cúm như sốt, nhức đầu và đau cơ. Các triệu chứng này sẽ phát triển nhanh chóng và nghiêm trọng. Các triệu chứng khác có thể bao gồm đau tại chỗ vết thương, nôn mửa và tiêu chảy, các dấu hiệu sốc bao gồm huyết áp thấp và choáng váng, thờ đờ và nổi mẩn đỏ giống như cháy nắng.

Nói chung, các triệu chứng TSS có thể phát triển sớm nhất là 12 giờ sau một thủ thuật phẫu thuật. Các triệu chứng thường phát triển trong 3-5 ngày ở những người đang hành kinh và sử dụng băng vệ sinh dạng que hoặc cốc nguyệt san.

Nếu bạn gặp các triệu chứng trên sau khi sử dụng băng vệ sinh dạng que, cốc nguyệt san hoặc sau một cuộc phẫu thuật hoặc vết thương ở da, hãy liên hệ với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn ngay lập tức.

Tôi nên làm gì nếu tôi nghĩ mình bị TSS?

Hội chứng sốc nhiễm độc cần được cấp cứu ngay tại bệnh viện. Gọi số **9-1-1** hoặc đến phòng

cấp cứu gần nhất ngay lập tức nếu bạn nghĩ rằng bạn bị TSS.

Nếu bạn gặp bất kỳ triệu chứng nào của TSS khi sử dụng băng vệ sinh dạng que hoặc cốc nguyệt san, hãy tháo băng vệ sinh hoặc cốc nguyệt san ra và đến gặp chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn ngay lập tức. Thông báo với họ rằng bạn đang sử dụng băng vệ sinh dạng que hoặc cốc nguyệt san thì bắt đầu có các triệu chứng.

TSS được điều trị như thế nào?

TSS không thể được điều trị tại nhà. Chăm sóc tại bệnh viện là cần thiết để điều trị nhiễm trùng do khuẩn tụ cầu và các biến chứng liên quan do TSS gây ra, chẳng hạn như tình trạng sốc. Bạn sẽ được sử dụng thuốc kháng sinh để tiêu diệt vi khuẩn và ngăn chúng tiết thêm độc tố.

Nếu nguồn lây nhiễm liên quan đến băng vệ sinh, cốc kinh nguyệt, màng ngăn hoặc miếng xốp tránh thai, cần tháo chúng ra càng sớm càng tốt.

Ai có nguy cơ mắc TSS?

TSS do nhiễm trùng khuẩn tụ cầu có thể ảnh hưởng đến bất kỳ ai; tuy nhiên, một số người có nguy cơ mắc TSS cao hơn những người khác.

Các yếu tố rủi ro đối với TSS bao gồm:

- Tiền sử về hội chứng sốc độc tố do SA
- Sử dụng băng vệ sinh dạng que trong thời gian dài, đặc biệt là loại siêu thấm, hoặc cốc nguyệt san
- Sử dụng miếng xốp tránh thai, màng ngăn hoặc vòng tránh thai
- Kích ứng và viêm nhiễm âm đạo, còn được gọi là viêm âm đạo
- Bỏng, nhiễm trùng da hoặc tổn thương da, bao gồm cả vết thương do phẫu thuật. Những người bị nhiễm trùng vết thương do SA sau khi phẫu thuật có thể có nguy cơ mắc TSS cao hơn
- Nhiễm trùng đường hô hấp gần đây, chẳng hạn như viêm xoang, đau họng (viêm họng),

viêm thanh quản, viêm amidan hoặc viêm phổi

Mặc dù những người có kinh nguyệt sử dụng băng vệ sinh dạng que hoặc cốc nguyệt san có nguy cơ mắc TSS cao hơn, nhưng băng vệ sinh dạng que và cốc nguyệt san không gây ra TSS.

Có thể ngăn ngừa TSS không?

Có thể ngăn ngừa TSS bằng cách giữ sạch tất cả các vết bong, vết thương, vết xước và vết cắn của động vật hoặc côn trùng.

Nếu bạn sử dụng băng vệ sinh dạng que, cốc nguyệt san, màng chắn, mũ cổ tử cung hoặc miếng xốp tránh thai, bạn có thể ngăn ngừa TSS bằng cách:

- Làm theo hướng dẫn trên tờ hướng dẫn trong gói sản phẩm, bao gồm hướng dẫn về cách làm sạch và thay
- Rửa tay bằng xà phòng trước khi đưa vào hoặc tháo băng vệ sinh dạng que, cốc nguyệt san, màng ngăn hoặc miếng bọt biển tránh thai
- Thay băng vệ sinh dạng que của bạn ít nhất 8 giờ một lần hoặc sử dụng băng vệ sinh dạng que chỉ trong một phần của ngày
- Luân phiên dùng băng vệ sinh dạng que/cốc nguyệt san và băng vệ sinh dạng miếng. Ví dụ: sử dụng băng vệ sinh dạng miếng vào ban đêm và băng vệ sinh dạng que vào ban ngày
- Sử dụng băng vệ sinh dạng que có độ thấm hút thấp nhất mà bạn cần. Nguy cơ mắc TSS cao hơn với băng vệ sinh dạng que siêu thấm
- Không để màng ngăn hoặc miếng xốp tránh thai trong cơ thể quá 12 đến 18 giờ

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority

Để biết thêm các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập

www.HealthLinkBC.ca/more/resources/healthlink-bc-files hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số 8-1-1 (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lãng tai, hãy gọi số 7-1-1. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.